

M I E S T O

L a i k r a š t i s

Apie tai, kas svarbiausia ir aktualiausia Marijampolės žmonėms

2025 m. gegužės 22 d., ketvirtadienis, Nr. 44 (1860) / ML

Gegužės 22-oji – diena, kai namai ištuštėjo Ištremti, įkalinti, negrižę ar mirę nuo ligų ir bado – tokia mūsų šalies tremtinių istorija

Greta Paulevičiūtė

Lietuvos pokario istorija yra paženklinta viena iš skaudžiausių tautos tragedijų – masiniais trėmimais, vykusiais 1941–1953 metais. 1948 metų gegužės 22-oji – diena, kai sovietinė valdžia pradėjo operaciją „Vesna“, – tapo juodžiausia data daugybės šeimų likimuose. Skaudūs išgyvenimai, šaltis, badas ir sunkus darbas tremtyje nepalaužė tautos dvasios, o visa tai liudija žmonių prisiminimai.

Tragiška mūsų šalies pokario istorija neatsiejama nuo masinių lietuvių tautos trėmimų, vykusių 1941–1953 metais. Šiuo laikotarpiu iš viso įvyko 34 didesni ar mažesni Lietuvos gyventojų vežimai į SSRS. Iš viso skaičiuojama, kad prievarta iš gimtųjų namų buvo iškeldinta apie 300 tūkstančių nekaltų žmonių.

„Pirmieji okupacinio režimo metai ir dešimtmečiai buvo Lietuvos gyventojų beatodairiško naikinimo, nežaboto teroro laikotarpis, kai nekaltas tapo kaltu, išsilavinęs – „socialiai pavojingu elementu“, pasiturinčiai gyvenantis – „buože“, kovojantis už laisvę – „banditu“, visi kartu – „liaudies priešais“, kuriuos reikėjo izoliuoti arba sunaikinti“, – sako Tauro apygardos partizanų ir tremties muziejaus vyresnioji muziejininkė Dalė Naujalienė.

Tremtyje moterys, atskirtos nuo vyrų, turėjo pačios kabintis į gyvenimą

Lygiai prieš 77-erius metus, 1948 metų gegužės 22 dieną, įvyko viena skaudžiausių Lietuvos tautos patirčių – didžiausi masiniai trėmimai istorijoje. Represinių struktūrų dokumentuose vadinamos operacijos „Vesna“ („Pavasaris“) metu buvo ištremta apie 40 tūkst. žmonių. Tarp jų – beveik 11 tūkstančių vaikų iki 15 metų, pasklidusių po visą sovietų imperiją.

„Alkani, basi, apskurę ir sergantys, jie, kaip ir suaugę, dirbo medienos kombinuose, grūdų džiovyklose, kolchozų lau-

Tremtinių rankdarbiuose ryškūs tautiniai motyvai

kuose, gaudė žuvį Arktyje. Jie ieškojo išeities, kaip išgyventi, atremti skaudžiausius smūgius, visada turėjo viltį, guodžiančią sunkią valandą, viltį grįžti į Tėvynę, kurios niekas negalėjo atimti. Kas dešimtas iš Lietuvos deportuotas žmogus buvo vaikas“, – apie skaudžias tautos patirtis pasakoja vyr. muziejininkė.

Represijos neaplenkė ir Marijampolės krašto

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro duomenimis, sovietų okupacinės valdžios represijas patyrė 6961 šio krašto gyventojas: 4226 buvo ištremti, 2572 suimti ir įkalinti. Tačiau muziejininkė priduria, kad tikslų ištremtųjų ar įkalintų asmenų skaičiaus tikriausiai niekada ir nesužinosime.

„Pateikiant tokius duomenis, išvengti netikslumų ir klaidų galima tik tada, jei nepasikliaunama vien tik sovietinių represinių struktūrų archyviniais dokumentais, kurių paskirtis ir buvo klastoti istoriją. Istorinei tiesai atkurti didžiausias ir tvirčiausias pamatas yra represijas patyrusių ar jų artimųjų autentiški liudijimai“, – sako ji.

Muziejaus eksponatai liudija apie nepakečiamai sunkų tremtinių darbą miškuose, šachtose, gamyklose

Kova dėl išgyvenimo vyko nuolat

Tauro apygardos partizanų ir tremties muziejuje esantys eksponatai liudija, kad lietuvis tremtinės buvo be galo išradingos ir nagingos. Muziejaus rinkiniuose saugoma apie 370 vienetų lietuvių moterų tremtinių ir politinių kalinių siuvinėtų, nertų, austų įvairių dirbinių: staltiesių, staltiesių, takelių, nosinių, apykaklių, atvirukų ir t. t.

Muziejininkė pasakoja, kad moterys, atskirtos nuo vyrų, turėjo pačios kabintis į gyvenimą, kurti savo materialinę gero-

Tremtinės rankdarbiams naudojo ir pamušalų skiautes, ir suplyšusių rūbų gabalėlius

vę, pasirūpinti vaikais, senais tėvais. Dėl to jos naktimis po sunkaus darbo siuvo ir mezgė, o dirbinius mainė į maistą.

„Dažniausiai siuviniai buvo iš drobės, perkelio ar šiaip kokios nors medžiagos, kuria ištremtųjų artimieji apsiūdavo maisto siuntinius. Moterys rankdarbiams naudojo ir pamušalų skiautes, suplyšusių rūbų gabalėlius. Siūlų irgi neturėjo. Juos ištraukdavo iš kojinių, skarelių, rūbų, net ir gerų, nešiojamų“, – pasakoja D. Naujalienė.

Net ir tremties sąlygomis Tėvynė nebuvo užmiršta

Žiūrint į muziejuje esančius dirbinius, labiausiai nuostabą kelia tie, kuriuose išsiuvinėti ryškūs politiniai motyvai. Anot vyr. muziejininkės, net ir tremties sąlygomis lietuvis siekė išsaugoti savo lietuviškumą, o kartu ir tautišką bendruomeniškumą.

„Pagrindinis dalykas, kas man smeigė į širdį, kad moterys, sėdėdamos kalėjimuose, sugebėjo siuvinėti tokius dalykus, politizuotus dalykus, kurie simbolizavo ir tautinį identitetą, politines pažiūras, valstybingumo išsaugojimą. O juk už išsiuvinėtus tautinius ženklus kalėjime pridėdavo keletą metų. Tačiau, nepaisant griežtų draudimų, valstybinė ir tautinė simbolika, tiesa, kartais slepiama tarp kitų ornamentų ir spalvų derinių, vis tiek buvo siuvinėjama“, – sako ji.

Muziejininkė pasakoja, kad išskirtinę vietą muziejaus rinkinyje užima mažo formato, dažniausiai ant tamsios medžiagos gabalėlio išsiuvinėti nedideli siuviniai, imituojuojantys atvirukus – tai taip vadinamos vizitėlės. Su vieno ar kelių

Šiame numeryje skaitykite:

3 psl.

Krautuvės tarpukario Marijampolėje

Per Pirmąjį pasaulinį karą nukentėjo ne daug pastatų, o ir juose veikusių krautuvių. Vis tik prekyba per karą apmirė ne tik dėl gamybos ar logistikos sunkumų, bet ir dėl krautuvių savininkų pasitraukimo į Rusijos gilumą, Palestiną ar kitur. Teko iš naujo atgaivinti šį verslą.

4 psl.

Jos didenybė Puikybė

Kalbėti šia tema savotiškai ir vengiau, ir norėjau, kadangi jau pats žodis „puikybė“ yra sukėlęs įvairiausių emocijų mano pacientams ar klientams: „tai jau tikrai ne apie mane“, „pažįstu keletą tokių pasipūtusių žmonių“ arba „kuo biednesnis žmogus, tuo jame mažiau puikybės“. Bet ar tai tiesa?

5 psl.

Marijampolės verslininkai perspėja: gali tekti veržtis diržus

Regiono verslo atstovai reiškia susirūpinimą dėl planuojamos mokesčių reformos, kuria numatomas pelno ir gyventojų pajamų mokesčių augimas. Siūlomi pokyčiai ne tik padidins finansinę naštą verslui, bet ir paskirstys ją nesąžiningai, smarkiai paveikiant gyventojų poreikius.

6 psl.

Kazlų Rūdos savivaldybėje bus pradėta statyti dronų dalių gamykla

Kazlų Rūdos savivaldybėje bus pradėta statyti gamykla, kuri gamins elektrinius mini ir mikro klasės bepiločių orlaivių variklius bei akumulatorius. Investicija į dronų dalių gamyklą sieks apie 8 mln. eurų, o statybos prasidės jau šį mėnesį.

Internetinis
portalas

Tęsinys 6 psl.

Prekybos tarifų verpetuose Lietuvai atsiveria istorinis šansas – ar juo pasinaudosime?

Arvydas Jockus

Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) vykdoma nauja ekonominė ir prekybos politika, sparti robotikos ir dirbtinio intelekto plėtra per artimiausią dešimtmetį iš esmės pakeis pasaulio ekonomikos struktūrą.

Ekonmistai, analitikai ir verslas prognozuoja, kad ateityje valstybių ekonomikos mažiau priklausys nuo pigios darbo jėgos Azijoje, o daugiau – nuo investicijų šalių viduje į robotiką, dirbtinį intelektą ir energetikos infrastruktūrą, kuri leistų gaminti pigią elektros energiją. Dėl to pasaulyje formosis keli „uždary“ ekonomikų branduoliai, svarbiausi iš jų – JAV, Europos Sąjunga (ES) ir Kinija.

Dėl šios transformacijos didžiausią pranašumą įgis regionai, kuriuose bus nedidelė biurokratija, mažas gyventojų tankis ir daug konkurencingos žaliosios energetikos.

Ekspertų ir verslo nuomone, Lietuva kaip tik ir yra tokio regiono pavyzdys. Išmintingai pasirinkusi ūkio plėtros kryptis, mūsų šalis turi visus šansus per artimiausią dešimtmetį sėkmingai pasinaudoti atsiveriančiomis galimybėmis: sudaryti palankias sąlygas įsikurti didžiąjai pramonei, greitai parengti ar pritraukti aukštos kvalifikacijos specialistus ir tapti energetikos centru kaip Norvegija ar Danija.

Šios naujos galimybės ypač svarbios Lietuvai siekiant būti ekonomiškai, politiškai ir energetiškai nepriklausomai nuo Rusijos.

Lietuvos pramonininkų konfederacijos (LPK) prezidentas Vidmantas Janulevičius mano, kad Europa jau negrįžtamai apsisprendė sukurti atsinaujinančiųjų energijos išteklių (AEI) keliu ir tam negailės nei pastangų, nei lėšų. Tiek politikos, tiek verslo lyderiai esą aiškiai suvokia, kad žalioji energetika užtikrina ES valstybių narių savarankiškumą ir saugumą.

„Galime apie žaliąją ekonomiką ir žaliąją energetiką kalbėti įvairiais aspektais, pavyzdžiui, kiek deginamas iškastinis kuras teršia aplinką ir sukelia ligų, bet svarbiausia, kad žalioji ekonomika ir tvari energetika iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių užtikrina Europos savarankiškumą. Tai pirmiausia yra mūsų energetinės nepriklausomybės klausimas“, – mano V. Janulevičius.

Europa – pasaulio lyderė pagal AEI plėtrą

Tarptautinė energetikos agentūra (TEA) pernai paviešintoje ataskaitoje nurodė, kad daugiausia žaliosios energijos plėtros srityje pasaulyje pasiekė Europos šalys – jos vykdo apie penktadalį visų AEI plėtros projektų.

Daug šalių ėmėsi spartesnės AEI plėtros dar ir dėl to, kad nuo 2015 m. saulės ir vėjo energijos technologijų kaina sumažėjo 40 proc., šios jėgainės tapo konkurencingesnės iškastinio kuro atžvilgiu.

Energetikos ekspertų grupė „Ember“ prognozuoja, kad AEI iki 2030 m. pagamins 66 proc. ES elektros energijos. Tai reikšmingas padidėjimas, palyginti su 2023 m. lygiu (44 proc.).

ES šiuo metu įgyvendina planą „REPowerEU“, kad taptų nepriklausoma nuo Rusijos iškastinio kuro taupydama energiją, įvairindama tiekimą ir spartindama perėjimą prie švarios energijos.

Jau 2023 m. Europoje pirmą kartą daugiau elektros energijos pagaminta iš vėjo nei iš dujų. Europai pavyko sėkmingai susidoroti su dirbtinai sukelta energetikos tiekimo krize po to, kai Kremlius nurodė smarkiai

Vidmantas Janulevičius: žalioji ekonomika ir tvari energetika iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių užtikrina Europos savarankiškumą

sumažinti, o vėliau visai užsukti dujų kranėlį daugeliui Europos šalių.

Žalioji energija – naujas pigios darbo jėgos atitikmuo

Kai kurie ekspertai sako, kad JAV prezidento Donaldo Trumpo pagreitinamas deglobalizacijos procesas ir ekonominio protekcionizmo politika yra palanki mažoms valstybėms, tokioms kaip Lietuva. Viena iš to priežasčių yra mažas mūsų šalies gyventojų tankis. Dėl to į Lietuvą gali ateiti didžioji pramonė, perkeldama gamybą iš Azijos šalių, į kurias anksčiau investavo dėl pigios darbo jėgos.

Ateityje dėl sparčios robotizacijos ir dirbtinio intelekto plėtros žemos energijos kainos gali tapti esminiu veiksniu pritraukiant investicijas į pramonę, ypač

Tęsinys 3 psl.

ŽINOMI, BET NEŽINOMI

SCHMITZ CARGOBULL
The Trailer Company.

Puspriekabių gamyba ir pardavimai

Laidos „Žinomi, bet nežinomi“ kūrybinė grupė kviečia jus į ekskursiją po vieną iš svarbiausių pramonės šakų Lietuvoje – sunkiąją transporto inžineriją. Aplankysime įmonę „Schmitz Cargobull Baltic“, įsikūrusią Panevėžyje ir Vilniuje, kurioje gimsta puspriekabės, keliaujančios ne tik per Lietuvos kelius, bet ir po visą Europą.

Pagrindinė įmonės veiklos kryptis – puspriekabių, priekabų ir antstatų gamyba. Jau 25-erius metus ši įmonė veikia Panevėžyje ir jau 13 metų jų produkcija yra tiesiogiai pardavinėjama Lietuvos ir užsienio įmonėms.

Laidoje sužinosite, kokie yra didžiausi iššūkiai, susiję su puspriekabių gamyba, kaip keičiasi puspriekabių gamybos technologijos, kas įkvepia naujų puspriekabių dizainą, kokie yra puspriekabių gamybos tvarumo aspektai. Išsiaiškinsime, kokias klaidas dažniausiai daro pirkėjai, pasirinkdami netinkamas puspriekabas, kokių naujų funkcijų galima tikėtis puspriekabėse artimiausioje ateityje, kokie yra pagrindiniai saugumo aspektai, kuriuos puspriekabių gamintojai turi užtikrinti, bei kaip pasirinkti tinkamą puspriekabę pagal vartotojo poreikius. Sužinosite, kaip apie šią įmonę atsiliepia klientai.

Įmonės specialistai pasakoja: „Sudėtingiausia yra pats gamybos planavimas. Pagaminti puspriekabę mes mokame – gaminame tikrai jau ne pirmą dešimtmetį. Tačiau suplanuoti, pagaminti ją laiku, pagaminti, kada klientui reikia, kai

jis užsisako, kad viskas suktųsi, kad būtų nesustojamas ratas – čia yra didžiausias iššūkis. Reikia gauti žaliavas laiku, kad darbuotojai būtų sveiki, kad visi komponentai subėgtų į vieną eilutę“. „Visos gamybos technologijos juda į priekį. Mes daug investuojame į gamybos liniją, į jos

„Ypač svarbu užtikrinti puspriekabės nenustojamą judėjimą kelyje. Tam reikalingas nuolatinis ir stabilus atsarginių dalių tiekimas. Mes per 24 valandas į bet kurią Lietuvos vietą galime pristatyti atsarginę detalę, kurios reikia kliento puspriekabei.“

tobulinimą, kad galėtume pagaminti daugiau ir greičiau, tai yra automatizavimas, robotika. Įsivaizduokite, kaip ir automobilių gamintojai, kur šiai dienai vien tik robotika. Puspriekabių gamyboje tos robotikos yra mažiau, bet automatizacija yra šios dienos inovacija, kad gaminti būtų paprasta, greita ir patogū“.

Jures
qlulam

Klijuotos medienos gamyba ir konstrukcijos

Laida „Žinomi, bet nežinomi“ kūrybinė kviečia jus į kelionę po medienos pasaulį – bet ne bet kokią. Aplankysime įmonę „Jūrės medis“, kuri jau daugiau nei 50 metų iš pagamintų klijuotos medienos konstrukcijų kuria ateities statinius – nuo tvirtų klijuotos medienos sijų iki išpūdingų architektūrinių sprendimų. Sužinosite, kaip gimsta konstrukcijos, kuriomis galima statyti ne tik namus, bet ir tiltus, sporto sales ar net bažnyčias. Susipažinsime su žmonėmis, kurie tai kuria, pamatysime technologijas, kurios reikalauja milimetro tikslumo, ir projektus, kuriais Lietuva gali didžiuotis.

UAB „Jūrės medis“ yra viena didžiausių klijuotos medienos konstrukcijų gamintojų Baltijos šalyse. Konstrukcijos čia gaminamos nuo 1974 m., o įmonės ištakos siekia dar 1909 m., kada vokiečių pirklys Tokleris Jūrės kaime pastatė naują pramoninę lentpjūvę.

Įmonė gamina tiesias ir lenktas klijuotos medienos statybines konstrukcijas, medienos denginius. Taip pat – rąstinius namus, pirtis ir vasarnamius iš klijuoto tašo. Apie 80% savo produkcijos įmonė eksportuoja į Norvegiją, Ispaniją, Vokietiją, Prancūziją, Portugaliją, Lenkiją, Estiją, Latviją, Švediją, Italiją, Korėją, Katarą, JAV bei kitas šalis.

Laidoje sužinosite, kas yra klijuota mediena ir kaip ji gaminama, kokie yra pagrindiniai privalumai naudojant klijuotas medienos sijas statyboje, kokios technologijos naudojamos gamyboje ir kaip užtikrinama kokybė, kokie yra didžiausi iššūkiai, susiję su klijuotos medienos sijų gamyba ir naudojimu, kokie

„Sutikite, niekas neįsivaizduoja statybos be medienos. Tačiau tai, ką darome mes – klijuota mediena – labai išplečia įsivaizdavimo ribas. Mes išplečiame gamtos pradėtą darbą, suteikiame matmenis ir galimybes medienai, kuri gamta „nepaveža“. Juk pas mus gaminama sija gali siekti net 40 metrų ilgio. Ji gali būti lenkta ar kintamo skerspjūvio ir panaudota įvairiuose projektuose.“

yra pagrindiniai rinkos tendencijų pokyčiai medienos pramonėje ir kaip įmonė į juos reaguoja. Taip pat – kokie yra didžiausi pasiekimai ir išpūdingiausi projektai, kuriuose buvo panaudotos įmonėje gaminamos sijos, kaip užtikrinamas produktų ilgaamžiškumas ir atsparumas įvairiomis klimato sąlygomis, apsilankysime įmonės cechuose.

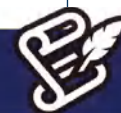
Naujausią laidą žiūrėkite gegužės 22 d. 19.30 val. per Marijampolės televiziją

Laidų įrašai:

Užsakytas turinys

Suteikite sau galimybę būti labiau žinomiems. Tapkite mūsų TV laidos dalyviais!

El. p. reklama@mmm.lt Tel. +370 687 755 33

Krautuvės tarpukario Marijampolėje

Benjaminas Mašalaitis

Per Pirmąjį pasaulinį karą nukentėjo nedaug pastatų, o ir juose veikusių krautuvių. Vis tik prekyba per karą apmirė ne tik dėl gamybos ar logistikos sunkumų, bet ir dėl krautuvių savininkų pasitraukimo į Rusijos gilumą, Palestiną ar kitur. Teko iš naujo atgaivinti šį verslą.

Rašytoja Michalina Meškauskienė prisiminė: „Krautuvės dar buvo uždarytos. Viršum jų kabojo vokiškos iškabos“. 1918 metais norint atidaryti krautuvę reikėjo gauti vokiečių valdžios leidimą. 1918 m. pabaigoje toks leidimas buvo suteiktas „Dirvos“ bendrovei, bet galanterijos ir rašomųjų reikmenų krautuvė veikti pradėjo kitų metų pradžioje ir palaipsniui virto knygynu. Tuo pat įsikūrė ir konkurentas – Vargdienės seserys įkūrė spaustuvę ir knygyną. Dar po kelerių metų knygynus atidarė A. Dundžila ir A. Gėrutis.

1922 m. pabaigoje mieste dar būta parduotuvių, dirbtuvių, kurių iškabos į klientus „kreipėsi“ išdaryta lietuvių ar net rusų ir žydų kalbomis. Daugiausia tokios įvairovės būta savotiškame to laikmečio „prekybos centre“, vadintame ilgakromiu. Todėl apskrities viršininkas 1922 m. gruodžio 18 d. įsakė, kad iškabose ir vitrinose būtų rašoma taisyklinga lietuvių kalba.

1922 m. žinyne užfiksuota 34 prekybos įmonės: 8 geležies, 4 svaiginamųjų ir kitokių gėrimų, 3 baldų, 3 galanterijos, o daugiausia manufaktūros. Dar darbavosi 14 prekybininkų, neturėjusių pastovios prekybos vietos. Reikia pripažinti, kad į žinyną pateko tik tie verslininkai, kurie už tokią reklamą sutiko užmokėti; vadinasi, krautuvių buvo gerokai daugiau.

1925 m. miesto savivaldybė įsigijo patalpas, nupirko Gurvičiaus vaistų sandėlį ir Piliečių aikštės rytinėje pusėje (Babarskio namuose) atidarė vaistinę. Savivaldybė

nupirko ir reikalingus baldus, specialius indus. Visas vaistinės įrengimas kainavo šiek tiek daugiau nei 5000 litų. Už tokią pačią sumą nupirko ir vaistų. Tai buvo pirmoji valdiška parduotuvė mieste. Tuo metu veikė ir keturios privačios vaistinės, priklausiusios J. Gurvičiui, I. Kaplanui, K. Nekvadavičiui ir V. Bartlingiui; lietuvių inteligentai rinkdavosi pastarąją, įsikūrusią pačiame miesto centre.

„Dirvos“ bendrovės knygyne 1932 m.

Asmeninio archyvo nuotr.

1925 m. žinyne jau įrašyta 233 parduotuvės ir prekybos kontoros. Laikraščius buvo galima nusipirkti ne tik Geležinkelio stotyje, bet ir Bažnyčios – Vytauto gatvės kampe iškilusiame kioske.

1931 m. mieste veikė 20 mėsos, 16 manufaktūros, 9 galanterijos ir geležies, 6 kolonialinių prekių, 5 batų, 4 laikrodžių, 3 silkių ir daug kitokių krautuvių. Moderniausia parduotuvė pradėjo veikti 1931 m. pastatytoje pieninėje. Į naujas patalpas persikėlė ir valstybinė vaistinė. 1931 m. pabaigoje A. Klimaitės viešbutyje susirinko Marijampolės įmonių ir parduotuvių savininkai – jie įkūrė Verslininkų sąjungos Marijampolės skyrių. Į jį įstojo apie 30 narių. Tai gerokai pagyvino verslo atstovų veiklą.

Nors mieste buvo penkios turgavietės, bet eksploatavo tik tris. Iš 1933 m. telefonų knygos galima spręsti, kad nė vienoje krautuvėje nebuvo telefono aparato. Namų savininkų draugija suregistravo daugiau kaip pusšimtį tuščių parduotuvių.

1935 m. žinyne įrašytos 93 parduotuvės ar prekybos kontoros. Atvykėliams nekokią nuomonę apie miestą formuodavo ir kelios senos, dvokiančios silkių krautuvės pačiame miesto centre.

Reikia pabrėžti, kad ketvirtajame dešimtmetyje ir lietuvių krautuvininkai statė ar įrenginėjo naujas krautuves. Iš jų paminėtinos dvi J. Drandželausko galanterijos ir kitokių prekių, kelios J. Grigaliūno, V. Kiverio baldų, J. Dapkūno knygų, A. Žilionio kolonialinių prekių, J. Dobilio maisto prekių, J. Dabrilos laikrodžių, S. Matulaičio „Ateitis“, P. Lepšytės, V. Gulbinienės ir kitų. Visas šias krautuves 1940–1941 metais nacionalizavo okupacinė sovietų valdžia.

Prekybos tarifų verpetuose Lietuvai atsiveria istorinis šansas – ar juo pasinaudosime?

Atkelta iš 2 psl.

energijai imlioms šakoms, tokioms, kaip duomenų centrai, chemijos pramonė, baterijos.

LPK prezidentas V. Janulevičius mano, kad būtent investicijos į AEI padės iš esmės spręsti darbo jėgos problemas, mat atpigus elektrai Lietuvoje būtų sudarytos palankios sąlygos kurti aukštos pridėtinės vertės produktų gamybą, kuriai reikės mažiau darbo rankų.

„Matome, kad žmonių trūksta visur. Nors dauguma emigrantų randa darbo vietas, netgi pas mus, Lietuvoje, turime daugiau kaip 16 tūkst. laisvų darbo vietų, nepaisant to, kad per penkerius metus sukūrėme 100 tūkst. naujų darbo vietų, o pas mus atvyko daugiau kaip 160 tūkst. migrantų iš trečiųjų šalių.

Taigi, žmonių trūkumas akivaizdus. Turime jį kompensuoti, jeigu norime išsaugoti nepriklausomybę, savo tautą ir kalbą. Kita vertus, turime būti atviri ES gyventojams, galbūt migrantams iš draugiškų Rytų šalių. Bet kartu turime eiti automatizacijos keliu, kad sukurtume kuo aukštesnę pridėtinę vertę kuo mažesnėmis pastangomis ir su kuo mažiau rankų darbo“, – sakė LPK prezidentas.

V. Janulevičius atkreipė dėmesį, kad mažas gyventojų tankis Lietuvoje gali būti vertinamas netgi kaip privalumas, nes galime sukurti daug pigios švarios energijos.

„Galime gaminti daug vėjo energijos sausumoje ir jūroje ir taip atpiginti elektros energiją ir sumažinti CO2 emisiją. Šiandien to padaryti darw negalime, nes mūsų elektros kaina yra dvigubai aukštesnė už kaimynų švedų. Todėl būtent Švedijoje kuriasi žaliojo plieno ir kitų produktų gamyba.

Mes galime gaminti daug atskirų detalių, kurios dabar gaminamos, pavyzdžiui, Vokietijoje. Tos gamyklos galėtų persikelti į Lietuvą, jeigu turėtume energetikos infrastruktūrą ir pigią elektrą. Todėl reikia tęsti investicijas šia kryptimi. Tada tos automatizuotos gamyklos galėtų atsirasti ir pas mus“, – sakė V. Janulevičius.

Jūrinio vėjo parkai Lietuvai suteiktų ir strateginį pranašumą. Viena vertus, šie parkai prisidėtų prie perteklinės gamybos ir per biržą darytų spaudimą galutinei vartotojo kainai. Kita vertus, gamindama perteklinę elektros energiją, Lietuva užsitikrintų globaliai konkurencingas kainas.

„Jeigu toliau investuosime į baterijas, diegsime decentralizuotą infrastruktūrą, galime pasiekti mažiausią elektros kainą ir didžiausią energetikos nepriklausom-

mybę. Taigi, iš pradžių reikia pigios elektros, paskui – prieigos prie kapitalo. Jeigu ją turėsime, galėsime investuoti į naujas modernias linijas, panaudoti dirbtinį intelektą, gaminti produktus su kuo mažesniu žmonių kiekiu, kuo didesniu atlyginimu, geromis darbo vietomis ir maža savikaina“, – mano V. Janulevičius.

LPK prezidentas atkreipė dėmesį, kad pagrindinė Lietuvos rinka yra ES ir kad tai didžiulis privalumas.

„450 mln. žmonių Europos rinka ir dar 50 mln. Jungtinės Karalystės gyventojų, nes, atrodo, bus kažkokia laisvosios prekybos sutartis su Didžiąja Britanija, kuri atvers europiečiams savo rinką. Tai pusė milijardo žmonių su gera perkamąja galia rinka. Mūsų rinka yra ten. Mūsų pramonė turėtų labai gerą perspektyvą padėti automobilių pramonei Vokietijoje, daugeliui pramonės šakų Prancūzijoje, Jungtinėje Karalystėje, nes mūsų sąnaudos, vieta, vandens ir kiti išteklių yra daug geresni“, – mano V. Janulevičius.

Naujos geopolitikos galimybės

JAV administracijos pradėtas muitų karas su Kinija, kitomis pasaulio valstybėmis, tarp jų ir Europa, kelia nemenką sąmyšį, atsiranda daug nerimo dėl ateities ir kintančių prekybos taisyklių.

Rusijai grūmojant Vakarams, Europa vienu metu turi spręsti problemas, kylančias prie rytinių sienų, ir kariauti muitų karus su Amerika. Tačiau JAV paskelbti tarifai nebūtinai turėtų gąsdinti ir būti vertinami kaip nevaldomo chaoso kėlimas. Kai kurie analitikai, ekonomistai ir verslininkai naujos JAV administracijos vykdomą ekonominę politiką vertina ne kaip krizę, o kaip strateginį pokytį arba tektoninį lūžį, kurį galima sėkmingai išnaudoti persigrupuojant pasaulinei gamybai.

Politologas Vladimiras Laučius atkreipė dėmesį, kad JAV pradėta ekonominė politika turi rimtų priežasčių – esą tai nėra vien prezidento D. Trumpo kaprizas.

„Kodėl JAV apskritai turi tęsti dolerio eksporto ir pigių prekių importo politiką? Tokia politika JAV nebuvo naudinga, turint omenyje biudžeto deficito ir skolos tvarkymo dinamiką. JAV skolos tvarkymo kaštai greitai gali viršyti bendrojo vidaus produkto prieaugį. Taigi, Amerikai gali tekti riboti tarptautinę prekybą pritraukiant investicijas atgal į JAV ir užsidarant muitais, kaip dabar daro D. Trumpo administracija“, – pastebėjo V. Laučius.

Politologo nuomone, siekdama išlaikyti vidaus so-

cialinės gerovės lygį, Amerika dar daugiau investuos į robotiką ir dirbtinį intelektą.

„Robotizacija labai svarbi pereinant nuo pigios darbo jėgos trečiojoje šalyje prie gamybos savo šalyje. O dirbtinis intelektas gali iš esmės pakeisti paslaugų sektoriaus efektyvumą. Prieš 30 metų vyko gamybos perkėlimas į pigios darbo jėgos šalis, o artimiausius 10 metų vyks robotikos ir dirbtinio intelekto proveržiai, kurie gali panaikinti iki šiol buvusį trečiojo pasaulio šalių pranašumą dėl pigios darbo jėgos“, – sakė V. Laučius.

Politologo nuomone, gamybai persikeliant iš trečiųjų šalių į Vakarų rinkas, jose vyks sparti robotizacijos plėtra ir dirbtinio intelekto įdarbinimas. Tokie procesai lems, kad ir Lietuvai nebereikės konkuruoti su trečiojo pasaulio šalimis, milijonais pigių azijiečių darbo rankų. Anot kai kurių ekspertų, vykstantys deglobalizacijos procesai gali būti naudingi kaip tik tokioms mažoms šalims kaip Lietuva, turinčioms išplėtotą infrastruktūrą.

„Jeigu turėsime gan gerus santykius su partneriais Vakarų Europoje ir Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, manau, geresnę vietą švariam energetikos centrui būtų sunku rasti“, – Lietuvai atsiveriančias naujas galimybes išvelgė V. Janulevičius.

Pasak jo, pagal vėjo greitį nėra geresnės vietos Baltijos jūroje už Lietuvos ir Latvijos pakrantę. Be to, krantinė prie Lietuvos ir Latvijos yra viena sekiausių. „Susikūrus švarios energetikos pertekliui, mums tikrai apsimokės kartu su Latvija tiesti energetikos kelius į Vokietiją, Lenkiją, gal Skandinaviją.

„Matau, kad ateityje galėtume turėti didelį energijos eksportą, kai aprūpinsime ja savo vietinę ar investuotojų sukurtą pramonę Lietuvoje. Mums nereikia eksportuoti pigios elektros. Mums reikia ją paversti galutiniais pigiais produktais, prekėmis.

Pramonininkų konfederacija būtent ir juda tuo keliu. Tai energijai imlių produktų perdirbimas. Kalbu apie aliuminio perdirbimą. Juolab kad žaliojo aliuminio, žaliojo plieno kaina ilgainiui mažės. Manau, čia yra mūsų nedidelės šalies ateitis ir privalumas. Tuo keliu ir einame“, – pabrėžė V. Janulevičius.

Pramonininkai įsitikinę, kad Lietuvai ypač svarbu stiprinti „importo saitus“ su Vokietija. Mat tai ne tik ekonomikos, bet ir saugumo klausimas. Ateityje Lietuvoje pagamintą perteklinę žaliąją energiją būtų galima eksportuoti, „priristi“ prie Vokietijos pramonės.

Tęsinys 5 psl.

VIDINIO PASAULIO LABIRINTAI

Jos didenybė Puikybė

Brigita Gelumauskienė
Psichologė

Kalbėti šia tema savotiškai ir vengiau, ir norėjau, kadangi jau pats žodis „puikybė“ yra sukėlęs įvairiausių emocijų mano pacientams ar klientams: „tai jau tikrai ne apie mane“, „pažistu keletą tokių pasipūtusių žmonių“ arba „kuo biednesnis žmogus, tuo jame mažiau puikybės“. Bet ar tai tiesa?

Puikybės tema teko ne kartą kalbėtis per individualias konsultacijas, seminarus bei asmeniškai prisiliesti prie jos, pažinti ją ir bandyti kažką daryti su ja. Pirmiausia, už susidūrimą su savo puikybe esu dėkinga vienam garsiausių psichoterapeutų Lietuvoje A. Alekseičiui. Intensyvus terapinis gyvenimas psichoterapinėje grupėje padėjo pamatyti ne tik savo, bet ir kitų dalyvių puikybės veidus, suteikė galimybę išsilaisvinti iš šios pavojingos sielos ligos. L. Vėžlienės knyga „Septynios didžiosios nuodėmės psichologo kabinete“, kuri, mano nuomone, labai išsamiai aprašo šią ydą arba nuodėmę (kaip bepavadinant), taip pat turėjo didelės įtakos dirbant su pacientais, klientais bei paskatino parašyti straipsnį, kuriame pabandysiu apžvelgti, kas tai yra, kokios puikybės veidai ir jos gydymas.

Puikybė – tai žmogaus poreikis išskelti save aukščiau kitų, aukščiau Dievo, Visatos, gamtos dėsnių. Ji reikalauja paklusti, kuria lūkesčius, neatitinkančius žmogaus galimybių, kaupia nuoskaudas, iškreipia žmogaus suvokimą apie jo vietą pasaulyje, sunaikina vidinę ramybę. Puikybę galima atpažinti ne tik iš akivaizdžių veiksmų ar žodžių, kuriuos žmogus kalba, bet ji prasideda mintyse, kuomet svarstoma apie kito žmogaus trūkumus, piktinamasi ar įsiskaudinama. Pavyzdys galėtų būti, kai įsiskaudinęs brolis negali atleisti kitam broliui už pasakytus žodžius, negrąžintus pinigų ar neteisingai padalintą žemę ir atsisako bendrauti ne tik su juo, bet ir su jo vaikais, žmona net ištisus dešimtmečius.

Kuo puikybė didesnė, tuo žmogus yra įžeidesnis, jautriau reaguoja į žmones, skirstydamas juos į gerus ir blogus. Tokiam išsivysčiusiam, puikybe alsuojančiam sudėtinga atleisti net tam, kuris prašo dovanoti už padarytą skriaudą. Išpuikėlis, jausdamasis menkesnis už kitus, jų vengia, o jausdamas savo pranašumą – juos niekina. Ir tai, pasak L. Vėžlienės, yra tiesiausias kelias į vienišumą.

Kalbant apie puikybę, kaip apie asmenybės bruožą, svarbu žinoti, jog egzistuoja neįžvelgiama riba, kuri skiria gyvenimo būdą ir asmenybės sutrikimo atsiradimą. Galima išskirti keletą asmenybės sutrikimų, kurie glaudžiai susiję su puikybe. Tai depresinė puikybė („aš niekam tikęs“), šizoidinė puikybė („aš kitoks nei visi, manęs niekas nesupranta“), paranojinė puikybė („visi susimokę prieš mane, visi nori man pakenkti“), kompulsinė puikybė („aš žinau geriausiai“), pedantiškumo, darboholizmo puikybė („aš esu nepakeičiamas“) ir narcistinė puikybė, kuri yra ryškiausiai atskleidžianti šią ydą. Visiems sutrikimams būdingas patologinis susireikšminimas (nuo „aš pats niekingiausias“ iki „aš pats savičiausias“).

Narcistinio charakterio žmogus nuolat susirūpinęs, kaip jis atrodo kitiems, ką apie jį pamanyti kiti („ką žmonės pasakys?“). Dažniausios emocijos, kurios būdingos, yra gėda ir pavydas, baimė, jog nuvertins, kritikuos, demaskuos, nerimas ir nuobodulys. Panieka kitiems ir pranašumo rodymas, savo silpnybių nepripažinimas – tai pagrindinės bėgimo nuo baimių strategijos, kurios

būdingos narcistinei asmenybei. Savo ribotumo suvokimas, palyginti su kitų žmonių gebėjimais ar dorybėmis, gali būti kaip puikybės gydymo programa.

Šizoidinė puikybė arba demonstratyvus atsiskyrėliškas pranašumas gali būti atpažintas per neslepiamą panieką „vidutinybėms“ ir arogantišką savo kitoniškumo pabrėžimą. Svarbu žinoti tai, jog tokie žmonės labai saugo asmeninę erdvę, kad neužsikrėstų banalumu, priešinasi normoms. Pagal N.Mc.Williams: „Šizoidinis žmogus trokšta, kad būtų patvirtintas jo autentiškas originalumas, jautrumas ir unikalumas“. Šiems žmonėms sudėtinga palaikyti artimus santykius, kadangi puikybė paverčia juos vartotojiškais (pvz., kitas asmuo reikalingas tam tikrai funkcijai atlikti). Dažniausiai tokie vartotojai linkę manipuliuoti ar kontroliuoti artimus žmones. Jiems nesvarbu, kad kitas žmogus šalia jo jaučiasi nelaimingas. Todėl šiuo atveju gydymo programa galėtų prasidėti klausimu, kaip jaučiasi tas kitas žmogus, kuris yra šalia? Ką jam reiškia meilė?

Psichologė Brigita Gelumauskienė

Asmeninio archyvo nuotr.

Depresinė puikybė persmelkta nepasitikėjimo, prasmės nematymo, apatiškumo, liūdesio, nusivylimo jausmų, kurie būdingi sergant depresija. „Nesu vertas, kad mane gydytų“, „Esu pats kvailiausias, nelaimingiausias, apleiščiausias“ ir taip būtų galima tęsti šį sąrašą minčių, kurių esmę sudaro menkavertiškumas, savęs išskyrimas negatyviąja prasme. Ir tai vadinama išvirkštine puikybės veido puse. Kadangi depresija, kaip liga, savyje slepia pyktį, pirmiausiai nukreiptą į save, todėl svarbu klausti žmogaus, dėl ko jis pyksta, kas vyksta jo gyvenime?

Galima kalbėti ir apie kitus sutrikimus, tačiau jei skaitytojas norės, galės išsamiau susipažinti su jais L. Vėžlienės knygoje. Esminis klausimas yra „ką su tuo daryti?“ arba „kaip gydyti puikybę?“.

Pasak amerikiečių psichoterapeuto J. Latnerio

(1940–2016), „svarbu, kad žmogus aiškiai jaustų savo ribas...“. Aiškus savo ribų suvokimas gali išgelbėti nuo daugelio problemų, sunkumų. Kelti klausimus sau „už ką aš esu atsakingas?“, „ką aš galiu pakeisti?“, „ko aš negaliu pakeisti?“. Egzistuoja kitų žmonių gyvenimai, kuriems būdingas savas ritmas, vertybės, siekiai, svajonės, kur mano dalyvavimas visame tame gali būti nepageidaujamas. Gebėjimas pagarbiai elgtis su kito žmogaus asmeninėmis ribomis yra kaip dorybė arba vaistas, kuris galėtų gydyti puikybę. Tačiau vaistas Nr.1, pasak L. Vėžlienės, yra nuolankumas, kuris sugrąžina meilę į žmogaus gyvenimą.

Kitas vaistas, kuris turi galios gydyti puikybę, tai – paprastumas. Prisimenu posakius „menas yra apie sudėtingus dalykus kalbėti paprastai“ arba „paprastume slypi grožis“. Įvairūs išminčiai, kurie kalbėjo apie įvairias gyvenimo tiesas, stengėsi perteikti mintis paprastu tekstu, kad būtų aišku ir suprantama žmogui. Bendraudama su pacientais ar klientais, stengiuosi kalbėti jų kalba, t. y. vengti sudėtingų terminų ar frazių, kad mane suprastų. Be to, laikausi tokios pozicijos, jog aš nesu „ekspertė“, kuri viską žino, bet kaip tik pabrėžiu, jog pats žmogus geriausiai pažįsta save, žino savo gyvenimo istoriją, siekius, kurie yra užslėpti, tik reikia jų paieškoti. Galima prikalbėti daugybę žodžių ir nieko nepasakyti. Kaip A. Alekseičikas yra pasakęs: „Yra žodeliai, žodelyčiai, žodeliūkščiai. Ir yra žodžiai.“ Kiek žodžių aš pasakau per dieną?

Kadangi puikybė linkusi kaupti nuoskaudas, atleidimas už jas yra dar vienas raktas į išgyjimą. Norint atleisti, pirmiausia reikia žinoti, už ką, t. y. pripažinti skaudulius ir priežastis, tada pasiryžti paleisti. Tai nėra lengva, kadangi atleidimas dažnai painiojamas su nusizeminimu, neteisingo elgesio pateisinimu. Tačiau tai nėra tas pats. Atleidimas nėra smurtautojo ar nusikaltėlio išteisinimas. Tai skausmo ar nuoskaudos paleidimas, kuris buvo sukeltas nederamo elgesio. Pvz., vaikystėje išgyventas fizinis, psichologinis ar seksualinis smurtas nėra pateisinamas, tačiau galima siekti išsivaduoti iš šio skausmo, paleisti nuoskaudas, kad jos netrukdytų gyventi.

Ir paskutinis vaistas, kuriuo galima gelbėtis nuo puikybės – tai tikėjimas savo paties gerumu, kuris yra susijęs su gera saviverte, pasitikėjimu, atleidimu, nuolankumu ir meile sau. Bet tai nemenkas darbas su savimi. Jeigu žmogus turi asmenybės sutrikimą, tai savigyda vargu ar padės, gali prireikti specialisto pagalbos. Tačiau visuomet galima pabandyti padėti sau pačiam.

Pabaigai. Puikybė turi daug veidų ir kartais labai sunkiai atpažįstama, kaip ir jos pasekmės. Galbūt ir nepavyks visiškai panaikinti šią ydą, tačiau galima pasistengti bent šiek tiek ją sumažinti, kad atsirastų daugiau meilės pilnavertiškame gyvenime.

Literatūra:

L. Vėžlienė. *Septynios didžiosios nuodėmės psichologo kabinete*. V., 2018.

Šiais ir kitais psichologinės sveikatos klausimais kviečiu pasikalbėti kabinete Marijampolėje (*Laisvės g. 16–23*). Teikiu psichologinę pagalbą ir nuotoliu.

Su manimi galite susisiekti: el.paštu brigita-gel@gmail.com ar Facebooko paskyroje *Psichologė Brigita Gelumauskienė*. Galite skambinti ir tel.nr. +37061831372. Daugiau apie mane galite rasti puslapyje www.e-terapija.lt.

Užsakytas turinys

SKANAUS!

Lietuviškas čili troškinys su vasabi riešutais

Raimundas Maruškevičius

4 porcijoms reikės: maltos kiaulienos (500 g), skardinės pupelių, skardinės pjaustyto pomidorų (galima naudoti ir 3–4 šviežius pomidorus), svogūno, česnako (5–6 skiltelių), raudonos saldžiosios paprikos, pievagrybių (3–4 vnt.), prieskonių mėšai, maltų juodųjų pipirų, druskos arba aromatizuoto prieskonių užpilo, rozmarino šakelės, aliejaus, vasabi (pipirkrienio) riešutų.

Įkaitintoje keptuvėje ant aliejaus pakepiname susmulkintus svogūną, česnaką, rozmariną, saldžiąją papriką. Pagardiname aromatizuotu prieskonių užpilu arba druska, pipirais. Daržovėms apskrudus, dedame kiaulienos faršą. Kad faršo

konsistencija būtų biri, įpilame truputį vandens, paprieskoniuojame ir troškiname apie 8–10 min. Vėliau į tą pačią keptuvę sumetame supjaustytus pievagrybius, pjaustytus pomidorus. Pabaigoje sudedame pupeles iš skardinės, prieš tai jas nuplovę vandeniu. Viską dar patroškiname apie 5–7 min.

Kol troškina lietuviškasis čili, grūstuvėje sutraiškome gerą saują vasabi riešutų. Jie puikiai tinka prie paruošto patiekalo, suteikdami troškiniui ypatingą skonį. Troškinį galima valgyti su balta duona ar batonu, tortilija ar ryžiais, taip pat tinka bulvės.

Skanaus!

Autoriaus nuotr.

Marijampolės verslininkai perspėja: gali tecti veržtis diržus

Vaida Masaitienė

Regiono verslo atstovai reiškia susirūpinimą dėl planuojamos mokesčių reformos, kuria numatomas pelno ir gyventojų pajamų mokesčių augimas. Siūlomi pokyčiai ne tik padidins finansinę naštą verslui, bet ir paskirstys ją nesažiningai, smarkiai paveikiant gyventojų poreikius. Verslo bendruomenė sako, kad reikės dar kartą veržtis diržus ir bandyti išgyventi naujus laikus, o šis bumerangas grįš, visų pirma, į paprastų gyventojų kišenes.

Valdžios smūgis verslo bendruomenei – prieš akis jiems mojuojama nauja mokestine reforma, kurioje numatytas ne tik PVM lengvatų mažinimas, bet ir padidinti mokestiniai pelno ir GPM tarifai. Marijampolės regiono verslo bendruomenė pabrėžia, kad siūlomas standartinio pelno mokesčio padidinimas iki 17 proc. neigiamai paveiks mokesstinės aplinkos stabilumą, nes verslai planuoja savo gaunamas pajamas: jų skaičiavimai ir algoritmai, investicijos ir numatomos apyvartinės lėšos numatomos 5 ar 10 metų į priekį, todėl vėl pasikeitusi mokesstinė sistema neramina. Viena didžiausių regioninių mažmeninės prekybos tinklų Lietuvoje „Gulbelė“ direktorius Arūnas Tarnauskas sako: „Pelno mokesčio kilimas labiausiai gąsdina dėl to, kad metų bėgyje tai – antras pakėlimas. Galima daryti prielaidą, kad jeigu jis jau buvo pajudintas kelis kartus, tuomet kas garantuos, kad nebus trečio ar ketvirto mokesčio kilimo. Tokie procesai rodo nestabilumą ir šie aspektai verslą neramina.“

Verslininko išvalgomis antrina ir Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmų Marijampolės filialo direktorė Kristina Grigė. Jos nuomone, šalies gynybai privalu skirti dėmesį, tačiau versle svarbiausia – stabilumas: „Toks mūsų finansų sistemos nestabilumas nedaro teigiamos įtakos verslui. Be abejo, galbūt 1 proc. nepaveiks verslo taip stipriai ir vadovai neišskels įmonių su visu kapitalu į užsienį, bet mūsų šalies įvaizdžiui tai daro neigiamą įtaką“.

Verslo bendruomenė nepritaria ir siūlomiems GPM pakeitimams, numatantiems naujų progresinių tarifų įvedimą ir jų taikymą visoms asmens pajamoms. GPM bendras tarifas su VSD ir PSD artėtų prie pusės darbo

užmokesčio (kai GPM 25 proc.) – tai tiesioginis neigiamas poveikis vidurinei klasei, kuri yra viena svarbiausių sudedamųjų valstybės vientisumo grandžių. „Rūmai nepritaria būtent GPM didinimui, kuris prieštarauja Mokesčių administravimo įstatymo įtvirtintam lygybės prieš įstatymą principui, diskriminuoja vienus mokesčių mokėtojus kitų atžvilgiu. Šis įstatymo pakeitimas sudaro tiesioginį neigiamą poveikį vidurinei klasei. Jis neveikia vien tik turtingųjų, vidurinė klasė pasekmes pajustų labiausiai“, – teigia Kauno PPAR Marijampolės filialo direktorė.

Redakcijos nuotr.

Planuojami GPM pakeitimai regioniniam mažmeninės prekybos verslui, kur didesnės dalies darbuotojų darbo užmokestis nesiekia VDU, kelia mažesnę nerimą, tačiau, kaip sako UAB „Gulbelė“ direktorius, bet koks mokesčių kėlimas tiesiogiai palies gyventojų kišenes: „Bet koku atveju, šis mokestis yra didinamas

ir dėl to valstybė surinks daugiau pinigų, bet visa tai sumokės patys žmonės. Tai pateks į verslo sąnaudas, tik ne visi tai supranta, nes darbuotojams gi nesvarbu, jie skaičiuoja tik kiek jie gaus į rankas. Prie GPM yra daug prilipinta kitų dalykų: tai yra pajamos iš pardavimų. Visos pajamos susisumuoja ir aš manau, kad tų netikėtumų ir tų prievolių daugiau susimokėti bus ženkliai daugiau“.

Iš esmės, dėl kainų kilimų ir nevaldomos infliacijos žmonės dažnai ima kaltinti verslininkus, kurie, anot jų, neadekvačiai varijuoja sumomis, tačiau pati verslo bendruomenė teigia, kad kainų verslininkai nekelia, jie prisitaiko prie naujų valdžios užmojų. Paprastai tariant, kaina kyla atitinkamai nuo to, kiek pakils mokesčiai: „Daugiausiai reaguojama į transporto kaštus, tai yra pačių prekių savikaina, reglamentacijos aktai, kurie reikalauja papildomų sąnaudų, žinoma, akcizai, PVM – visa tai susideda į galutinę kainą“, – teigia UAB „Gulbelė“ direktorius.

Negana to, Lietuvos ekonominiams nestabilumui nemažos įtakos turės ir PVM lengvatų mažinimas. Nuo 9 proc. iki 12 proc. būtų didinamas su turizmo paslaugomis susijusių įmonių mokestis. Tai turės įtakos paslaugų kainai, pelningumui, investicijoms, regioniniam vystymuisi, neigiamai veiks konkurencingumą kaimyninių valstybių atžvilgiu, slopins turizmo sektorių šalyje: „Norime turėti daugiau turistų, todėl paslaugos neturėtų brangti, nes ir taip turistui esame pakankamai brangi Europos šalis, palyginti su kitomis. Todėl pakėlus mokesčius, kiltų paslaugų kainos, o sumažėjęs turistų srautas neigiamai paveiktų valstybę: poveikį pajustume per sumažėjusį pajamų surinkimą“, – mano Kauno PPAR Marijampolės filialo direktorė Kristina Grigė.

Toks mokesstinis nestabilumas taip pat siųstų neigiamą žinutę investuotojams, ypač po to, kai užsienio investicijų pritraukimas reikšmingai sulėtėjo nuo karo Ukrainoje pradžios. Todėl verslo bendruomenė mano, kad planuojama mokesčių reforma slopina šalies ekonominį augimą, o visa tai Lietuvos bendram biudžetui gali sukelti bumerango efektą.

Prekybos tarifų verpetuose Lietuvai atsiveria istorinis šansas – ar juo pasinaudosime?

Atkelta iš 3 psl.

Lietuvoje pagaminta perteklinė elektros energija į Vokietiją tekėtų ne tik per Baltijos jūrą nutiestu kabeliu, bet ir integruota tiekimo grandine.

Beje, Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės iki 2050 m. strategijoje numatoma, kad 2050 m. Lietuva gebės pati apsirūpinti elektros energija ir ją eksportuos į Vidurio Europą, pirmiausia – Vokietiją, kur ateityje prognozuojamas ženklus energijos deficitas.

Jūrinis kabelis į Vokietiją – galimybė AEI rinkai

Alfa.lt primena, kad šių metų balandžio pradžioje Lietuvos, Latvijos ir Vokietijos energetikos ministrai sutarė dėl didelės galios hibridinės elektros jungties Baltijos jūroje tarp Vokietijos ir Lietuvos arba Latvijos projekto koncepcijos.

Ministrai taip pat sutarė, kad trijų šalių elektros perdavimo sistemų operatorės – „Litgrid“, „Augstsprieguma tikls“ ir „50Hertz“ – gegužę kartu teiks bendrą paraišką, kad projektas būtų įtrauktas į europinį 2026 m. dešimtmečio elektros tinklų plėtros planą (TYNDP).

„Sutarėme šio projekto paraišką pateikti TYNDP procesui – tai leis šią iniciatyvą įtvirtinti Europos žemėlapyje kaip konkretų infrastruktūrinį energetikos projektą, o TYNDP procesas padės rasti techniškai ir

ekonomiškai optimalų regioninį sprendimą“, – pranešime sakė energetikos ministras Žygimantas Vaičiūnas.

Projekto koncepcija numato apie 600 km ilgio 2 gigavatų (GW) galios hibridinę jūrinę jungtį, kurios prisijungimo taškas Baltijos šalyse galėtų būti Lietuvoje arba Latvijoje – tiksli vieta būtų nustatyta atlikus išsamius techninius tyrimus.

Ministerijos teigimu, projektas galėtų būti įgyvendintas iki 2035–2037 m.

Ši jungtis padidintų elektros tiekimo patikimumą Lietuvoje, Latvijoje ir Vokietijoje, taip pat atvertų galimybes Baltijos šalims vystyti saulės ir vėjo energijos projektus jūroje ir sausumoje.

Ž. Vaičiūno teigimu, projektui bus siekiama gauti ES finansavimą. „Šita jungtis turėtų atsirasti Europos infrastruktūros žemėlapyje. Be abejo, tam yra ilgas darbas, reikia planuoti, reikia įvertinti tiek socialinę, tiek ekonominę projekto naudą, tiek projekto kaštus. Bet tam, kad tai būtų galima pradėti daryti, šį projektą reikia įtraukti būtent į dešimties metų ENTSO-E, visos Europos Sąjungos šalių perdavimo sistemos operatorių sąrašą“, – sakė ministras.

Ž. Vaičiūnas pabrėžė, kad projektas neturėtų būti finansuojamas iš elektros energijos vartotojų sąskaitos. „Tam turi būti ieškomi europiniai instrumentai“, – sakė jis.

Energetikos ministras akcentavo, kad toks projektas yra galimybė atsinaujinančiųjų energijos išteklių rinkai.

Lietuvos tikslai siejami su žaliaja energetika

Alfa.lt primena, kad Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės iki 2050 m. strategijoje nurodoma, kad Lietuva iki 2050 m. pasigamins visą reikiamą elektros energiją, ją eksportuos, taip pat didins AEI gamybos pajėgumus bei transformuos pramonę į netaršią aplinkai.

Strategija numato, kaip artimiausiais dešimtmečiais bus siekiama pereiti prie klimato neutralių energijos šaltinių ir pakeisti šiuo metu naudojamą iškastinį kurą.

Dokumente didžiausias dėmesys skiriamas žaliųjų sintetinių degalų, metanolio, amoniako, sintetinio metano ir kitų išvestinių vandenilio produktų gamybai, konkurencingų sąlygų naujiems elektros generavimo pajėgumams vystyti sukūrimui.

Strategijoje taip pat numatyta galimybė po 2030-ųjų šalyje vystyti mažos galios branduolinius reaktorius.

Energetikos ministerijos planuose numatyta, kad iki 2050 m. labiausiai turėtų išaugti sausumos vėjo jėgainių (28,1 TWh), jūrinio vėjo parkų (18,8 TWh), po 2030-ųjų numatytų vystyti branduolinių reaktorių (11,2 TWh), saulės elektrinių (9,5 TWh) elektros gamyba.

Užsakytas turinys

mmm.lt partnerių

„Gyvenimas Šiaurėje“

tinklaidės Marijampolės televizijos eteryje jau nuo balandžio 1 dienos - dar **daugiau** įtraukiančio **turinio** kiekvienam!

@gyvenimassiaureje

Jeigu žinotumėte

Vidinė revoliucija

ŽVAGULIAI TUOKIASI

ANT FIBROS

DUOK ASTRIAU

GALIU AŠ

GALIU AŠ

GYVENIMAS SPORTO

UŽ MIESTO

Kazlų Rūdos savivaldybėje bus pradėta statyti dronų dalių gamykla

Aistė Uckutė

Kazlų Rūdos savivaldybėje bus pradėta statyti gamykla, kuri gamins elektrinius mini ir mikro klasės bepiločių orlaivių variklius bei akumulatorius. Investicija į dronų dalių gamyklą sieks apie 8 mln. eurų, o statybos prasidės jau šį mėnesį. Pasak Kazlų Rūdos savivaldybės mero, nors viskas, kas susiję su dronais, šiuo metu gali skambėti grėsmingai, turime žinoti, kad savivaldybė ir valstybė yra saugioje padėtyje ir kad verslai yra linkę ne saugotis, o investuoti.

Jau šį mėnesį Kazlų Rūdoje pradėsianti kilti dronų dalių gamykla – verslo iniciatyva. Apie ją Kazlų Rūdos savivaldybės administracija teigia taip pat sužinojusi iš paties verslo ir neslepia sutikusi idėją labai pozityviai.

„Idėją išgirdome po to, kai UAB „Kirvilės“ vadovai turėjo susitikimą su Taivano investuotojais. Mes turėjome savaitę pasirengti sureaguoti į klausimus, kiek tai yra realu ir ar reikės kokių didesnių žemės dokumento, bendro plano pakeitimų, kad iniciatyva galėtų vykti greitai“, – sako Kazlų Rūdos savivaldybės meras Mantas Varaška.

Gamyklos statybos prasidės dar šį mėnesį

Pasak jo, tokia gamykla nėra nei tarša, nei triukšmas miestui. „Tai ne tokia gamyba, kuri kenktų vietos gyventojams“, – tikina savivaldybės vadovas.

Planuojama, kad gamykla įsikurs Jūrės kaime, bendrovės „Kirvilė“ patalpose ir aplinkinėse teritorijose, tačiau meras sako, jog pagrindinis klausimas buvo, ar tie sklypai atitinka bendrojo plano perspektyvą, ar vis dėlto ne.

„Mes per tą savaitę išsiaiškinome, kad sklypai plane yra tokioje padėtyje, kad nereikia jo keisti ir galima pakoreguoti pačių sklypų paskirtį per kelis mėnesius. Dėl to investicinis sprendimas tapo greitesnis“, – išskiria M. Varaška.

Mero teigimu, dronų dalių gamyklos veikime nėra matoma neigiamų pasekmių miestui, priešingai – išskiriamos naudos. Pirmiausia, šiuo projektu bus sukurta apie šimtas darbo vietų, tačiau kol kas dar nėra aišku, kiek tiksliai jų bus. „Tai – kvalifikuotas darbas, net jei kalbame apie mikroelektronikos dalių surinkimo liniją. Vis tiek suprantame, kad šis darbas bus apmokamas jau didesne, nei minimali, alga“, – pabrėžia Kazlų Rūdos savivaldybės vadovas.

Taip pat Kazlų Rūdos savivaldybės administracija džiaugiasi, kad priemiestis, Jūrės kaimas, gaus plėtos galimybę, tačiau svarbu, kad „nebūtų visuomenės susipriešinimo“.

M. Varaška pasakoja, kad savivaldybė apie šią 8 milijonus eurų siekiančią investiciją girdėjo ne daug atsiliepimų, tačiau daugelis jų – abstraktaus pobūdžio.

Dabartinėje geopolitinėje situacijoje dronų dalių gamykla gali skambėti labai vienareikšmiškai, tačiau M. Varaška pabrėžia, kad tai nėra orientuota tik į gynybos pramonę.

„Negaliu pasakyti tiksliai, ar tai susiję su gynybos pramone. Mes patys pranešime tai apibūdinome, kaip mikroelektronikos gamyklą. Aišku, nežinome, kam bus naudojami tie komponentai“, – sako meras. Anot jo, dronai gali būti pritaikomi įvairiose gyvenimo srityse – nuo vestuvių filmavimo iki kokių nors specialiųjų taktinių užduočių. „Mes to nežinome ir tai nėra mūsų reikalas. Jei ši įmonė gaus leidimus vykdyti investicijas ir gamybą, kurią kontroliuoja kiti teisės

Kazlų Rūdos savivaldybės meras Mantas Varaška

aktai, valstybės institucijos, tai jau nebe savivaldybės problema“, – akcentuoja M. Varaška.

Kazlų Rūdos savivaldybės meras pabrėžia, jog visiems verslams yra svarbi ir geopolitinė situacija: „Mes turime žinoti, kad savivaldybė ir valstybė yra saugioje padėtyje, o verslai yra linkę ne saugotis, bet investuoti.“

Dronų dalių gamykla, į kurią Taivano bendrovė „Ahamani“ ir Lietuvos UAB „Kirvilė“ planuoja investuoti apie 8 milijonus eurų, turėtų pradėti veikti 2026-ųjų pabaigoje. Planuojama, kad čia pavyks sukurti daugiau nei šimtą naujų darbo vietų.

Redakcijos nuotr.

Gegužės 22-oji – diena, kai namai ištuštėjo Ištremti, įkalinti, negrįžę ar mirę nuo ligų ir bado – tokia mūsų šalies tremtinių istorija

Atkelta iš 1 psl.

sakinių tekstais, įvairiais vaizdais juos įsisiūdavo į pamušalą po rūbais ir taip slapta perduodavo žinią tam, kam ji skirta.

„Kadangi kalėjime nebuvo nei popieriaus, nei rašymo priemonių, ant audinio skiautelių moterys išsiuvinėdavo gėles, sveikinimo žodžius, palinkėjimus, datas ir įvairiais būdais perduodavo tiems, kuriems jie buvo skirti. Jas dovanojo gimtadienio, vardadienio progomis ar mirties datoms paminėti“, – pasakoja D. Naujalienė.

Skaudžias tremtinių patirtis byloja jų prisiminimai

Mokėjimas dailiai siuvinėti jauną, vos dvidešimties metų merginą Angelę Aleliūnieneį yra išgelbėjęs nuo mirties, kuomet ji ir jos šeima buvo ištremti į Sibiro gilumas. Angelė, kuomet į jos namus įsiveržė atėjūnai, spėjo tik maišą bulvių rūsy prisirinkti ir nuo sienos nu-

sikabinti kailinius: „Kirsdama mišką gaudavau tik skardinę košės ir 800 gramų duonos. Atlyginimo už sunkų darbą neužteko batams nusipirkti, per gruodą negalėjau basa į mišką eiti, todėl bėgau 50 kilometrų pas tremtyje kitoje vietovėje esančius tėvus. Nubėgusi susirgau, trejus metus išgulėjau lovoje ir mezgiau, siuvinėjau. Prisiėšiau raštų, ardydavau senus apatinukus, sunešiotas skarutes ir darydavau kilimėlius ant sienos, užuolaidas, sukutes. Už vieną siuvinėtą kilimėlį Sibire gaudavau 100 rublių. Nepaeidavau, o vaistų nebuvo, todėl lietuvius gydytojas, toks pat tremtinys kaip ir aš, patarė kasdien lįsti į upę, kad sustiprėčiau.

Kai ėmiau taisyti, viršininkas man iškviatė daktarą iš Krasnojarsko patikrinti mano sveikatos. Nenorėjau vėl eiti kirsti miško, todėl padovanojau jam visų savo rankdarbių po vieną. Sužavėtas rankdarbių grožio jis parašė pažymą, kad turiu gyventi prižiūrima gydytojų. Taip išvengiau sunkaus darbo miške.

Siuvinėjimas ir mezgimas padėjo mūsų šeimai išgyventi. Mano siuvinius ir mezginius pirkėjai graibstė, o aš džiaugiausi, kad galiu užsidirbti.“ (Šaltinis: katalogas „Lietuvių tremtinių ir politinių kalinių siuviniai bei nėriniai Tauro apygardos partizanų ir tremties muziejaus rinkiniuose“. Leidinio sudarytoja Tauro apygardos partizanų ir tremties muziejaus vyresnioji muziejininkė Dalė Naujalienė).

Istorija turi tendenciją kartotis

Tremtiniai, mūsų šalies didvyriai, nors ir negrįžę ar mirę nuo ligų ir bado, bus gyvi tol, kol savo širdyse saugosime jų atminimą.

O D. Naujalienė visiems primena: istorija turi tendenciją kartotis, todėl žmonėms privalu domėtis praei-

Išskirtinę vietą muziejaus rinkiniuose užima dažniausiai ant tamsios medžiagos išsiuvinėti nedideli siuviniai

timi ir ją išmanyti. Neįkainojamą vaidmenį šiame procese atlieka muziejai – jie išsaugo tikrus daiktus, kurie leidžia lankytojiui bent menkiausia dalele išvysti, kokia buvo tų dienų realybė.

Nepamirškime: istorija moko, o kai jos nepaisome – ji linkusi kartotis. Gegužės 22-oji primena ne tik skausmą ir netektį, bet ir tvirtą žmonių dvasią, kuri ištverė tremtį, išsaugojo kalbą, kultūrą ir tikėjimą laisve. Meilė Tėvynei gimsta ne iš patogumo, o iš atminties – iš gebėjimo prisiminti, kas paaukota dėl to, kad šiandien galėtume gyventi laisvoje Lietuvoje. Mūsų pareiga – žinoti ir saugoti tiesą apie tai, kas vyko, ir perduoti ją toliau. Tik pažindami savo istoriją, galime būti budrūs ir vieningi. Ir tik mylėdami Lietuvą tampame jos verti.

Redakcijos nuotr.

Rankdarbiai kai kurioms tremtinių šeimoms ne tik padėjo išgyventi, bet ir tarnavo perduodant slaptas žinutes

ŽVILGSNIS GILIAU
PIRMADIENIAIS
19:00

SAVIVALDYBĖS
aktualijos ir komentarai
TREČIADIENIAIS
19:00

MARIJAMPOLĖS
SPORTAS
ANTRADIENIAIS
19:00

ŽINOMI, BET NEŽINOMI
KETVIRTADIENIAIS
19:30

TV Marijampolės Televizija
ŽINIOS
DARBO DIENOMIS
18:30 20:00 22:00
www.marijampoles.tv

KODĖL MRU?
KETVIRTADIENIAIS
18:00

KŪRYBINĖS SFEROS
KETVIRTADIENIAIS
19:00

PRIE BARO
PENKTADIENIAIS
19:00

SAVAITĖS TEMA
ŠEŠTADIENIAIS
11:30

MARIJAMPOLĖ VARTAI EUROPAI

Cukrinis FESTIVALIS 2025

30 GEGUŽĖS (PENKTADIENIS)

Basanavičiaus aikštėje – ten, kur prasidėjo svėritė

Nuo 12 val. CUKRINIS TURGELIS
Vietinių skonių, kūrybos ir rankų darbo gėrybių mugė – mažieji Europos vartai į didelę patertę

18.30 val. Miestėlių eiseną
Spalvinga, džiaugsminga kelionė miesto širdimi – atveriamė vartus vieni kitiems

Nuo 19 val. FESTIVALIO ATIDARYMO ŠVENTĖ
Muzika, emocijos ir šventės jausmų

- Marijampolės savivaldybės mero Povilo Isodos sveikinimas
- EL FUEGO
- EVGENYA REDKO
- SAULIUS PRŪSAITIS
- NATALIJA BUNKĖ
- Fejerverkai – Sviestų žydėjimas virš miesto

31 GEGUŽĖS (ŠEŠTADIENIS)

Šventė tęsiasi – visa diena kupina veiklos ir muzikos

J. Basanavičiaus aikštėje

Nuo 10 val. CUKRINIS TURGELIS
dar daugiau skonių, kūrybos ir rankų darbo gėrybių mugė – mažieji Europos vartai į didelę patertę

11 val. Linijiniai šokiai „Marijampolė – vartai į Europą“
Žingsniuojame kartu – ritmuojame kaip Europą, šokame kaip Marijampolę

12 val. Marijampolės baikerių klubas „Siena“
Rišiojantis emocijas ir metalo garais – latvių, kurių jėga

Nuo 19 val. VAKARO KONCERTAS – MUZIKA PO ATVIRU DANGUMI

- ŽEMAITUKAI
- DINAMIKA
- ROKAS YAN
- VAIDAS BAUMILA
- Nakties muzika – kol širdys dar skamba

2025. 05. 22 d. 17:00 val.
Geležinkelio stotis

PERFORMANSAS SUSITIKIME PERONE

PROGRAMOJE

Istorinės asmenybės:
V. Kudirką, K. Grinius, P. Kriaučiūnas, M. Pečkauskaitė-Šatrijos Ragana, Žemaitė, A. Stulginskis, A. Staugaitis, K. Boruta (valdina MKC dramos teatro aktorai, miestiečiai)

Koncertinė dalis:

- Egidijus Barikinas (Kauno valstybinis muzikinis teatras)
- MRU Sūduvos akademijos istorinė sokiogrupė „Reverence“
- MKC kolektyvai
- Vaikų ir jaunimo folkloro ansamblis „Žolynukai“
- Folkloro ansamblis „Žibintėliai“
- Marijampolės pučiamųjų orkestras

Žiūrovus kviečiame pasipuoti tarpukario Lietuvos mados stiliumi rūbais ar jų detalėmis!

Birželio 7^{18⁰⁰} Šunskų miestelio parke Parko g. 24

ANT TĖVELIO DIDŽIO DVARO ŠUNSKŲ BENDRUOMENĖS 20-metis

Šunskų folkloro ansamblis „Žvirgždė“
Želvos vyresniųjų liaudiškų šokių kolektyvas „Žaltytis“
Šokių studija „Body talk“
Vokalo studija „Cukraus pudra“
Ansamblių Gintarė Karaliūnaitė
Muzikos grupė „Dar“
Muzikos grupė „Rokas ir Laurynas“

Pramogos:
360° kamera
Prekyba maistu
Amatinių mugė
Fejerverkai
Vaikams
Batus
Veidukų piešimas

Projektas „Bendrytės, kultūrinio bendradarbiavimo ir pažinimo keli“

PERKA

Brangiausiai
Lietuvoje miškus
(brandžius, jaunus, malkinius, iškirstus),
žemes, sodybas.

Tel.: +370 676 41155

DOVANOJU

naują
klausos aparatą.

Tel. +370 646 04 605

SIENŲ ŠILTINIMAS
į oro tarpus

Tel. 0 696 42 020

Mobris.lt

NERIBOTI SMS, SKAMBUČIAI IR 5G INTERNETAS

12 Eur

info@mobris.lt www.mobris.lt +370 635 07000

MALKOS:
alksnis – beržas, ąžuolas, uosis, skroblas, mišrios.

Suvalkijoje pristato nemokamai.

Tel. +370 617 93 249

ROCK BLUES FESTIVAL

2025 KALVARIJA

BIRŽELIO 7 D.

BLUES FIELDS
VANADZINA TRIO + 2

AGE
LEBURN MADDOX BAND

MIESTO Laikraštis

Platinimo vietas

- Marijampolės autobusų stotis (Stoties g. 2B, Marijampolė)
- Marijampolės ligoninė (Palangos g. 1, Marijampolė)
- Marijampolės P. Kriaučiūno viešoji biblioteka (Vytauto g. 22, Marijampolė)
- Marijampolės P. Kriaučiūno viešosios bibliotekos Draugystės padalinys (Draugystės g. 5, Marijampolė)
- Marijampolės Trečiojo amžiaus universitetas (Vytauto g. 47-106, Marijampolė)
- Maisto prekių parduotuvė (Mokolių g. 59, Marijampolė)
- „Spindulio“ kino teatras (Kauno g. 13, Marijampolė)
- „Gubojos vaistinė“ (R. Juknevičiaus g. 72, Marijampolė)
- Baraginė – parduotuvė (Baraginės g. 2, Baraginės k.)
- Sasnava – parduotuvė „Aibė“ (Sūduvos g. 46C, Sasnava)
- Marijampolės savivaldybės administracija (J. Basanavičiaus a. 1, Marijampolė)
- Marijampolės TV biuras (Gedimino g. 11, Marijampolė)
- Marijampolės apylinkės teismas (Kauno g. 8, Marijampolė)
- Universalinė parduotuvė „Gulbė“ (J. Basanavičiaus a. 10, Marijampolė)
- „Statybos ir ūkio prekės“ (Klaipėdos g. 1A, Marijampolė)
- Puskeliniai – parduotuvė „Aibė“ (Plytinės g. 10, Puskelinių k.)
- Rezidencija „Grįžulo ratai“ (Naujoji g. 10, Kantališkių k.)
- Igliškėliai – parduotuvė „Aibė“ (Tvenkinio g. 2, Igliškėliai)
- Patašinės kaimo biblioteka (Nausupės skg. 4, Patašinės k.)
- Marijampolės PSPC (P. Kriaučiūno g. 2, Marijampolė)
- Šunskų biblioteka (Varpo g. 32, Šunskų mstl.)

PROTO MANKŠTA

Kiekviename atsakyme pakeiskite po vieną raidę

1. Žalios spalvos daržo augalas, dedamas į šaltibarščius.
2. Pristatomi laivo ar lėktuvo laipteliai.
3. Bičių patinas.
4. Pirmoji Saulės sistemos planeta.

1					
2					
3					
4					

Krapas – trapas – tranas – Uranas

Atsakymai:

1. Grakšti, maža, bet galinga moteriška pasakų būtybė.
2. Moteriškas vardas.
3. Moldovos valiuta.
4. Palengva daranti, neskubanti.

Pagalvokite ir atsakykite:

Šios profesijos žmonės nesinešioja ir asmens dokumento, patvirtinančio profesiją. Tačiau jie neturi ir „antspaudų“, išrastų Okeanijos salose. Kaip vadinama tokia profesija?

Agentas, šnipas; jie negali turėti tautinuočių

Atsakymas

1				
2				
3				
4				

Fėja – Mėja – Iėja – Ieta

Atsakymai:

Spręskite kryžiažodį ir laimėkite prizus!

Išspręskite kryžiažodį ir siųskite atsakymus el. paštu redakcija@mmm.lt arba įmeskite į redakcijos pašto dėžutę, esančią adresu Gedimino g. 11, Marijampolė. Siųsdami atsakymus, nepamirškite nurodyti savo vardo, pavardės ir telefono numerio. Burtų keliu išrinksime vieną nugalėtoją, kuriam atiteks MMM atributika.

Atsakymų laukiame iki 2025 m. birželio 2 d.

Nerūgštus, nesūrus	Tuzinas	Greitai paklūstanti	Afrikos valstybė, garsi piramidėmis	Sidabro spalvos metalas – „bis“	Poetė „Degutytė“	Gambijos piniginis vienetas
1						Godžiai, negražiai valgys
Išimtinė teisė, pirmumas, lengvata	Sūnus (arabų varduose)	5	Katalikų vienuolynas su savo valdomis	Vienos iš Europos tautų atstovė		
				Maistas		
„Dirbti kaip arklys gali tik ...“	Gamos dviejų laipsnių intervalas			Pasakų slibinas turi ... galvas	6	Margas, triukšmingas miškų paukštis
		8		Piššomos sūrio dešrelės „Pik-...“		3
Žodinis temos dėstymas			Praeityje žymė dainininkė ... Laurinaitytė	Prisivalgiau ... soties		
Ispaniško automobilio markė	Filmas „Jei ... būtų tiesa“	Animacinis serialas „... ir tarakonai“		Ribonukleino rūgštis		
Ką gali atlikti ... niekad nesaikyk – rytoj!						
Iš Baikalo ežero išeikanti upė						
4						
Didinga, išdidi	A. Vienuolio apsakymas „... Šmukštara“					2

Sudarė Danutė Šulcaitė

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Praėjusio kryžiažodžio atsakymai:

Vertikaliai: Skliaustai. Anatema. Anau. Sruvens. Oratorija. Kaltes. Rimti. „Tetutė“. Ave. Alofis. „Manon“. Kakadu. Ori. Las. Ostas.

Horizontaliai: Oksana. Šanara. LTOK. Litavo. „Tefal“. Energetika. Aimana. Susas. Austi. Rėmuo. Rai. Manot. Tvor. Gimtadienis.

Pažymėtuose langeliuose: Grafikas.

NEMOKAMĄ „Miesto laikraštį“ (ISSN 1822-5667) leidžia viešoji įstaiga Marijampolės televizija (įm. kodas 151455022, vienintelis dalininkas viešoji įstaiga „Atviros visuomenės forumas“). Laikraštis leidžiamas du kartus per mėnesį. Kitas numeris – 2025 m. birželio 5 d.

Tiražas 6020 egz. Spausdino „Polska Press Sp.z.o.o.“

Užsakomųjų straipsnių pavadinimai – pasvirusiu šriftu.

Už skelbimų ir mokamų straipsnių turinį redakcija neatsako. Perspausdinti ar kitaip naudoti bet kokią laikraščio turinį galima tik gavus išankstinį redakcijos sutikimą.

Redakcijos adresas: Gedimino g. 11, Marijampolė. Tel. +370 679 51 451
 Naujienų tarnybos vadovė Gintarė Sabaliauskienė, el. p. gintare@mmm.lt
 Žurnalistė-kalbos redaktorė Daiva Balčiūnė, el. p. redakcija@mmm.lt
 Žurnalistė Vaida Masaitienė, el. p. vaida@mmm.lt
 Žurnalistė Greta Paulevičiūtė, el. p. greta@mmm.lt
 Žurnalistė Lijana Petrikaitė, el. p. lijana@mmm.lt
 Žurnalistė Aistė Uckutė, el. p. aiste@mmm.lt
 Dizainerė-maketuotoja Jūratė Ruzienė, el. p. jurateruziene@gmail.com

Artėjančio jubiliejaus proga sveikiname

Kęstutį Tumelį

Linkime stiprios sveikatos, džiaugsmo kupinų metų ir šiltų akimirkų su artimaisiais. Tegul gyvenimo kelias būs lygus – be duobių ir be radarų, o visos kelionės – su pilnu baku geros nuotaikos ir pačia geriausia keleivių kompanija.

Sveikina artimieji

Sveikinimų koncertas

Marijampolės Televizija

ŠEŠTADIENIAIS
16 val.

Kviečiame sveikinti savo artimuosius ir Miesto laikraštyje.

Sveikinimo kaina – 10 Eur.

Sveikinimą siųskite el. paštu redakcija@mmm.lt
 Marijampolės televizijos sveikinimų koncerto, žinių ir kitų laidų įrašus rasite: www.marijampoles.tv

Praėjusio kryžiažodžio konkurso nugalėtoju burtų keliu išrinktas Linas Knyza.

Sveikiname!

Dėl prizo atsiėmimo susisieksime asmeniškai.